

Editorial

L'antiga seu de l'ACA, al Palau del Lloctinent

Fons propis versus fons comuns

Ara que comença a esvair-se el ressò mediàtic provocat pel retorn dels documents catalans confiscats durant la Guerra Civil, pren una nova dimensió la qüestió de l'Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA) i dels diferents fons que custodia.

A la Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la disposició addicional tretzena estableix que "els fons propis de Catalunya situats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i a l'Arxiu Reial de Barcelona s'integren en el sistema d'arxius de Catalunya". Malgrat que potser la inclusió en aquest redactat de l'Arxiu Reial de Barcelona pot ser discutible, l'enfrontament per la qüestió de l'ACA amb la presentació de tres recursos d'inconstitucionalitat per part de les altres tres comunitats autònomes afectades no ha fet més que situar un altre cop en un debat excessivament polític una qüestió que hauria de resoldre's des del punt de vista científic.

D'altra banda, el passat 9 de novembre, el Butlletí Oficial de l'Estat publicava el tan esperat Reial Decret de creació del Patronat de l'Arxiu de la Corona d'Aragó (ACA), el qual es constituirà formalment el proper 20 de gener a Barcelona, amb la presència de la ministra de Cultura i els presidents de les comunitats autònomes afectades. Han estat necessaris més de setanta anys perquè vegi la llum aquest patronat, pas previ per a la solució a la qüestió de la titularitat dels fons.

La història d'aquest arxiu, inicialment anomenat Arxiu Reial de Barcelona, és ben curiosa, principalment pel seu canvi de denominació a mitjan segle XVIII, quan l'arxiver de llavors va demanar la reunificació dels arxius reials de Saragossa, Mallorca, València i Barcelona en un sol arxiu. Tot i que aquest intent no va tirar endavant, el canvi de nom de l'Arxiu Reial de Barcelona sí que es va fer efectiu i va passar a ser l'Arxiu de la Corona d'Aragó.

L'Arxiu Reial de Barcelona havia estat fins aleshores un arxiu administratiu al servei dels comtes i dels reis del casal de Barcelona, i dels seus successors en el títol comtal.

Posteriorment, en aquest arxiu s'hi van anar aplegant documents que es generaven o s'havien generat des d'altres institucions: Junta Superior del Principat de Catalunya (1808-1812), Generalitat de Catalunya (segle XIV-1714), alguns monestirs catalans (Sant Cugat

del Vallès, Ripoll, etc.), l'antic Consell de Cent, una part de l'arxiu del Consell d'Aragó, l'Arxiu del Reial Patrimoni de Catalunya (inclòs el del Mestre Racional i el de la Batllia General), un gran nombre de protocols notarials, gran quantitat de fons patrimonials, etc.

Al llarg del segle XX, atesa la manca d'un arxiu històric provincial, hi ingressa una important quantitat de documentació de l'administració perifèrica de l'Estat (Hisenda, magistratures de Treball, Govern Civil de Barcelona, INE de Barcelona, etc.). Aquest volum obliga a crear a Cervera un dipòsit suplementari, el Dipòsit Regional d'Arxius de Cervera, traspassat a la Generalitat de Catalunya l'any 1995.

Fent una mica de pedagogia per als no entesos, caldria explicar clarament que no estem parlant d'un sol arxiu, sinó de diferents arxius sota un mateix nom. Estem parlant del fons de l'Arxiu Reial de Barcelona, però també estem parlant de fons de la Generalitat de Catalunya, de nombroses ordes monàstiques o de protocols notarials catalans.

Avui dia, el "quid" de la qüestió està a separar el que són fons propis catalans i el que són fons comuns als territoris de l'antiga Corona d'Aragó. Els primers són els que, d'acord amb el nou Estatut, s'han d'integrar en el Sistema d'Arxius de Catalunya, mentre que els segons són els que han de ser regits pel Patronat de l'ACA.

El llibre *L'Arxiu de la Corona d'Aragó: un nou perfil per a l'Arxiu Reial de Barcelona*, redactat pels companys Ramon Planes, Laureà Pagarolas i Pere Puig, i editat l'any 2003 per l'AAC dins la col·lecció "Textos", ja exposava clarament l'opinió del col·lectiu professional respecte a quins eren els fons propis catalans que custodia l'ACA.

Tenint en compte aquest acurat estudi, l'AAC continua defensant la concepció d'un nou perfil per a l'ACA més coherent amb la nova definició de funcions i amb una revisió del seu contingut en tres blocs.

En primer lloc, l'ACA i el seu patronat haurien de regir la documentació dels fons de l'Arxiu Reial de Barcelona i el del Consell d'Aragó, així com altres fons d'entitat menor i col·leccions.

En segon lloc, la Generalitat i l'Estat haurien de regir conjuntament els fons del Mestre Racional, de la Batllia General de Catalunya, de la Intendència General

Sumari

El vocal informa

Compartir la memòria gràcies a la globalització

Notícies

Recursos informàtics

Nou programari lliure de gestió d'arxius

De l'arxiu a l'arxiver

Apropar la història dels petits arxius municipals

L'accés i la privacitat

L'accés a la informació pública: construir un dret inexistent

Pautes de conservació / Fons i lepismes

El pergami. Metodologies per a la hidratació

La Junta informa

Patrocina:

gama

Equipment Integral d'Arxius

Edita:
Associació d'Arxivers de Catalunya
Redacció:
Rocafort, 242 bis, 3r. 08029 Barcelona
Tel. i fax: 934 19 89 55
a/e: associacio@arxivers.com
Coordinació:
Albert CURTO
Disseny i producció:
Disseny Visual, SL
Impressió:
Alpres, Mèxic 19

Dipòsit Legal: 292/89
ISSN: 0214-6924

del Principat de Catalunya, de la Reial Audiència de Catalunya i de la Governació General de Catalunya. I en tercer lloc, s'haurien d'ingressar a altres arxius del Sistema d'Arxius de Catalunya els fons corresponents a les seccions de la Generalitat de Catalunya, de les ordes religioses, dels protocols notariais, de la Delegació d'Hisenda i bona part de la secció "Diversos y colecciones".

Un altre tema que s'ha de tenir en compte és el de l'edifici del Palau del Lloctinent, antiga seu de l'ACA. Sembla que encara resta pendent de decidir l'ús que es donarà finalment a aquesta instal·lació així com a la del carrer Almogàvers, seu actual de l'ACA. D'una banda, el Palau del Lloctinent, amb la documentació que s'hi conservi, podria servir perquè l'ACA recuperés la seva centralitat a la ciutat de Barcelona, de manera que formés un nucli històric juntament amb l'Arxiu Històric de la Ciutat i l'Arxiu de la Catedral de Barcelona, on l'investigador i l'usuari podrien tenir en pocs metres els fons més importants de la ciutat. I

pel que fa a la seu d'Almogàvers, s'ha parlat molt que aquest edifici podria convertir-se en el nou Arxiu Històric Provincial de Barcelona, òrgan pendent de creació des de fa molts anys.

Potser no hauria de ser només aquest el lloc on expressar el punt de vista dels professionals, també ens agradaria veure'l als diaris, on sí que apareixen els recursos contra l'Estatut de Catalunya per aquesta qüestió, i on també es publiquen les opinions de polítics i altres intel·lectuals, però on trobem a faltar posicionaments més tècnics, com són els dels arxivers.

En definitiva, cal allunyar la polèmica d'aquest assumpte i intentar evitar l'enfrontament partidista que tant mal ha fet en altres casos. La solució pot situar-se des de posicions més aviat tècniques, amb una bona dosi d'imaginació i predisposició a l'acord. Sense això, els posicionaments demagògics tornaran a deixar-se sentir i es barrarà el pas perquè Catalunya aconseguixi la plenitud competencial en matèria d'arxius, tal com li correspon.

Compartir la memòria gràcies a la globalització

39a Conferència Internacional de la Taula Rodona dels Arxius (CITRA) Curaçao, 21-23 de novembre de 2006

Joan Boadas i Raset
Vocal de Relacions Internacionals

El vocal informa

José Ramon Cruz Mundet i Joan Boades en el transcurs de l'Assemblea General del CIA a Curaçao

Entorn de 230 participants procedents de 77 països es van reunir el passat mes de novembre a Curaçao (Antilles holandeses) per reflexionar i intercanviar les seves experiències sobre com el fenomen de la globalització i les noves oportunitats que ofereix, pot contribuir a compartir la memòria de la humanitat.

El congrés es va estructurar en tres sessions plenàries centrades a analitzar tres temes principals que afecten de manera especial la regió del Carib, però que també concerneixen, de manera molt directa, la majoria de països occidentals: les migracions, l'esclavatge i la colonització/descolonització. Tres fenòmens que, sens dubte, han deixat la seva petja en els arxius i que requereix, per recuperar-ne la història, la recerca creuada de diversos fons documentals d'àmbit nacional i internacional, públic i privat.

Conjuntament amb les sessions plenàries, introduïdes en cada cas per ponències generals sobre els tres fenòmens esmentats i experiències concretes desenvolupades en diferents països, s'organitzaren quatre reunions intermitents en grups entorn d'una quinzena de taules, d'una dotzena de persones, que prèviament s'havien inscrit per debatre i aportar el seu punt de vista sobre temes com ara el *Projecte dels arxius del comerç d'esclaus de la UNESCO; Àfrica i les Antilles: com trencar les barreres per comunicar; Compartir la memòria gràcies a la globalització: els programes d'Espanya amb Amèrica Llatina; Posar els arxius en línia: un imperatiu per a preservar el patrimoni nacional i local; Com contribueixen els arxivers a la fabricació de la memòria; La protecció del patrimoni en cas de conflicte armat; Compartir la memòria: entre la confidencialitat i la transparència; etc.* Al final de cada sessió en grup un relator n'exposava els resultats obtinguts a la sessió general del Congrés.

Malgrat el caràcter novell de l'experiència, que segura-

ment exigeix algun retoc (com una major anticipació en el coneixement dels temes objecte de discussió) per esdevenir plenament satisfactòria, pensem que el balanç que se'n pot fer és, en línies generals, positiu. Com també ho fou la participació en la CITRA de professionals vinculats a altres disciplines, com antropòlegs, politòlegs, historiadors, etc. que donaren el seu punt de vista als temes que s'estaven tractant.

Paral·lelament a la CITRA va tenir lloc els dies 23 i 24 la celebració de l'Assemblea General del CIA que va servir, una vegada més, per evidenciar les dificultats econòmiques de l'organització, però que va comportar l'adopció per part de l'Assemblea del document *El CIA afronta el seu futur: el consens de Curaçao*, en què mitjançant un conjunt d'accions que s'han de desenvolupar en el transcurs del proper 2007 es pretén fer canviar de manera radical aquest organisme per tal de convertir-lo en un agent clau en l'àmbit internacional, alhora que continuï satisfent les necessitats dels seus membres. Entre aquestes accions que s'han de dur a terme cal destacar l'elaboració del Pla Estratègic abans de finalitzar el gener de 2007; el Pla d'activitats per als propers dos anys, abans de maig de 2007; els comptes del 2006 auditats el final de març de 2007; una nova estructura de quotes, basada en els principis d'equitat, transparència i capacitat d'exercir el pagament, el març de 2007; activació de polítiques de captació de nous membres, el juliol de 2007; desenvolupament d'una estratègia de finançament extern abans de novembre de 2007; presentació d'un nou web abans d'abril de 2007; elaboració d'una estratègia de comunicació abans d'agost de 2007 i, abans de maig del mateix any, posada en marxa d'una xarxa de corresponsals capaços de fer propostes de futur.

Pel que fa a les altres organitzacions de les quals l'ACA és membre (EURBICA i ICA/SPA), van reunir el seus comitès executius el diumenge 19 de novembre i, en el cas de l'SPA, la seva Assemblea General el divendres dia 24. En ambdós casos es van discutir i analitzar els diferents punts de l'ordre del dia i, en el cas de l'SPA es van aprovar definitivament tres documents (elaborats en anglès, francès i espanyol) que fan referència, respectivament, a la promoció de l'organització, les diferents estratègies que poden adoptar les diferents associacions per assegurar la defensa i la promoció de la professió, i el calendari de conservació de la documentació generada per l'SPA.

Per a obtenir més informació consulteu: www.ica.org

Arxivers associats: reptes i oportunitats Congrés internacional. Madrid, 18-20 d'octubre de 2007

—
Joan Boades i Raset

Presència de l'AAC en la creació del Subcomitè Tècnic de Normalització "Gestió de Documents i Aplicacions" (AENOR)

—
Joaquim Borràs Gómez
Representant de l'AAC a l'AEN/CTN50/SC1

La Subdirección General de Archivos del Estado, la Secció d'Associacions Professionals d'Arxivers i Gestors Documentals del Consell Internacional d'Arxius (ICA/SPA) i la Coordinadora de Asociaciones de Archiveros (CAA) organitzaran el proper mes d'octubre un congrés internacional per tal de debatre el paper actual, les possibilitats de col·laboració i les expectatives de futur de les associacions d'arxivers professionals d'arreu del món.

La trobada s'estructurarà en quatre grans blocs: Associació i professió; Associació i formació; Associació i difusió i promoció, i Associació i futur, que han de permetre tractar temes tan diversos com la història de

El propassat dia 23 d'octubre d'enguany, va tenir lloc a Madrid la constitució del Subcomitè Tècnic SC1 Gestió de Documents i Aplicacions, dins el CTN 50 d'AENOR. L'Associació d'Arxivers de Catalunya va participar en aquest acte de creació del Comitè, atès que en forma part a través dels seus dos representants (Lluís-Esteve Casellas i Joaquim Borràs), fruit de l'acord assolit amb la Coordinadora d'Associacions d'Arxivers de l'Estat per ser-hi presents. Aquest subcomitè està format per un ampli ventall de representants de les administracions públiques, a través de les corresponents institucions arxivístiques (la Subdirecció de Archivos Estatales del Ministeri de Cultura, la Subdirecció General d'Arxius de la Generalitat de Catalunya, altres subdireccions o serveis d'arxius de comunitats autònomes, els ajuntaments i les universitats) i el món de l'empresa privada.

El nom aprovat del Subcomitè 1 és Gestió de Documents i Aplicacions (AEN/CTN50/SC1), atès que el model espanyol aplega en un únic subcomitè dos àmbits que pertanyen a subcomitès diferents de la ISO:

- SC11 *Records Management*, dins el TC/46 *Information and documentation*.
- SC2 *Applications issues*, dins el TC/171 *Document Management Applications*.

També en el decurs de l'esmentada reunió es va procedir a l'elecció dels càrrecs, de tal manera que la secretaria va recaure en la Subdirecció de Archivos Estatales del Ministeri de Cultura, i pel que fa a la presidència es va decidir que s'alternarien en períodes de dos anys el senyor Joaquim Llansó, de l'Associació de Archiveros de Navarra, i la senyora Carlota Bustelo, de l'empresa Infoarea, com a president/a i vicepresident/a, havent-se presentat ambdós per a la candidatura.

Igualment, es va debatre i aprovar l'àmbit d'activitats del Subcomitè, que es pot resumir en *la normalització de les pràctiques relatives a la gestió dels documents que assegurin l'existència de la informació fiable i que serveixin d'evidència de les activitats que realitza qualsevol organització. Això inclou l'establiment d'una infraestructura de gestió que assegurin el control sistemàtic i eficient dels processos de creació, registre, classificació, accés, conservació i disposició dels documents en qualsevol format. També inclou les especificacions per a les solucions tècniques que han d'existir per a la gestió dels documents electrònics, tot incloent la captura, la indexació, l'emmagatzematge, la recuperació, la distribució i la comunicació, la presentació, la migració, l'intercanvi, la conservació i l'eliminació. S'exclouen d'aquest àmbit de treball les publicacions digitals i els treballs d'infor-*

l'associacionisme, les relacions amb els altres professionals lligats a la gestió del patrimoni i de la informació, les possibilitats d'intervenció en el mercat de treball, el paper de les associacions en els diferents nivells formatius, els instruments utilitzats per a la seva promoció i difusió, la solidaritat arxivística, etc. En definitiva, una oportunitat excel·lent per a intercanviar experiències des de l'àmbit associatiu amb col·legues d'arreu del món, circumstància que evidenciarà la diversitat de situacions que es produeixen, especialment entre els països de l'anomenat Primer Món i la resta, i possibilitarà l'intercanvi d'experiències.

mació dels sistemes automatitzats de processos industrials.

Un dels objectius d'aquesta reunió, a banda de la constitució del SC1 en el termes expressats anteriorment, era la creació dels grups de treball que han d'incidir en l'estudi i la traducció de les normes ISO amb la finalitat de ser adoptades com a normes UNE. Els grups de treball aprovats amb les corresponents funcions són els següents:

– **WG1: Metadades.** Estudi de l'esborrany de la traducció de la ISO 23081-1 i preparació de la traducció de la 23081-2.

– **WG2: Documents electrònics: formats, conservació, intercanvi, compulsat, digitalització.** Finalització de les traduccions de la ISO 15081 i la ISO 18492.

– **WG3: Terminologia.** Treball de recopilació de termes i propostes de normalització.

– **WG4: Avaluació de resultats.** Indicadors i avaluació del rendiment.

– **WG5: Revisió 15489.** Revisió de la ISO 15489-1 i de la ISO 15489-2 de cara a formular propostes de futur per a la seva revisió internacional.

– **WG6: Anàlisi dels processos de treball.** Preparació dels treballs per a l'estudi i traducció d'una futura norma internacional, basada en l'estàndard australià AS 5090, sobre l'anàlisi de processos.

Quant a la valoració dels objectius assolits pel grup en la seva fase preconstitutiva, cal destacar la traducció i l'adopció de la norma UNE-ISO 15489-1 i la norma UNE-ISO15489-2, aquesta darrera pendent de publicació; la participació en tots els grups o subcomitès a escala internacional i les accions diverses de promoció de les activitats del grup.

En el cantó de les tasques pendents de realitzar, cal remarcar la finalització de la traducció de la ISO 23081 sobre les metadades; la traducció 15801 sobre la informació emmagatzemada electrònicament – Recomanacions sobre la veracitat i la fiabilitat; la traducció de la ISO 19005 sobre el format PDF-A; l'estudi de la norma australiana sobre els processos de treball (AS 5090), etc.

La rellevància de la participació dels arxivers en aquest subcomitè és avui inqüestionable i obre també les portes a la normalització de les nostres pràctiques que ens situa en un nivell superior de més qualitat i exigència professionals.

9s Jornades "Imatge i Recerca" 2006

Joan Boades i Raset

Acte inaugural de les Jornades d'Imatge i Recerca. Girona, novembre de 2006

Una vegada més, i de manera biennal des de 1990, les Jornades Varés han convocat a la ciutat de Girona un elevat nombre d'especialistes per debatre els diferents aspectes vinculats al tractament de la imatge. Enguany, més de 210 inscrits procedents de catorze països diferents han participat en la proposta de Taller (Fons fotogràfics: estratègies i tècniques per a un ingrés adequat) i en les Jornades estrictament dites, que començaren el dia 16 de novembre amb l'aportació de Werner Matt, que analitzava el sistema d'arxius fotogràfics i audiovisuals a Àustria i la seva legislació genèrica. Aquesta ha estat una constant en el programa de les Jornades: convidar persones de diferents països europeus (França, Alemanya, Països Escandinaus, Suïssa, Regne Unit, etc.) permet conèixer diferents sistemes d'organització i ofereix la possibilitat tant de compartir experiències com d'adoptar i adaptar models que ens poden ser d'utilitat.

En relació amb la resta de ponències s'ha mantingut el criteri, present també en les anteriors edicions, d'in-

tentar presentar la diversitat d'aproximacions que es poden fer al document fotogràfic i audiovisual. Jesusa Vega, professora de la Universitat Autònoma de Madrid, ens va aproximar en la seva presentació a les tècniques gràfiques utilitzades per a la reproducció de la fotografia abans de l'aparició dels procediments fotomecànics; mentre que Pablo Ruiz, conservador de fotografia, proposava quins eren els controls de qualitat recomanables en els sistemes de digitalització de fotografia històrica.

En l'apartat d'experiències, Anne Cartier-Bresson va presentar el treball que desenvolupa a l'Atelier de Restauration et de Conservation des Photographies de la Ville de Paris; Kurt Degeller es va centrar en la missió i els continguts del Memoriav de la ciutat de Berna; Maria Teresa Siza en elan Moor, fundador del Centre for Photographic Conservation de Londres, va exposar els continguts que caldria establir com a mínims en el procés de formació dels conservadors de fotografia, mentre que el cap dels serveis tècnics dels arxius sonors de la British Library presentava les estratègies i polítiques de preservació en la conservació dels documents sonors.

El Centro Portuguès de Fotografia, amb seu a Porto, i, finalment, i en un any d'importants canvis per al centre que dirigeix, Sílvia Domènec exposà els fons, col·leccions i nous projectes de l'Arxiu Fotogràfic de l'AHCB.

Podeu trobar més informació, així com la totalitat dels textos de les comunicacions i la tribuna d'experiències a www.ajuntament.gi/sgdap/cat/jornades_actes.php.

Garantir a tots els usuaris l'accessibilitat al lloc web www.arxivers.com

Consell de Redacció del web de l'Associació d'Arxivers de Catalunya

El projecte d'adaptació d'accessibilitat del web www.arxivers.com s'ha portat a terme durant l'any 2006 per tal que tots els seus continguts siguin accessibles, en una forma o altra, a tots els usuaris, independentment del navegador que vulguin utilitzar o del perfil físic de cada usuari.

Vam comprovar que diversos col·lectius d'usuaris podrien tenir dificultats a l'hora d'accedir al web de l'Associació d'Arxivers de Catalunya, abans de l'adaptació. La nostra intenció fou que tots aquests col·lectius poguessin accedir sense problemes al contingut.

A efectes pràctics, ha calgut reprogramar totes les pàgines del web per poder aconseguir aquesta adaptació.

La tecnologia bàsica que s'ha utilitzat ha estat l'aplicació d'estils CSS (Cascade Style Sheets), emprada en la definició tipogràfica per tal que els usuaris puguin ampliar o reduir la mida de la lletra i també perquè

permet crear un web visible des de qualsevol navegador i amb una estructuració estandarditzada de webs. Des del W3C (World Wide Web Consortium) recomanen l'ús del CSS.

També gràficament, s'ha abandonat l'ús del Flash en el web www.arxivers.com per a la navegació en favor de tècniques CSS que són més compatibles amb els lectors de pantalla de persones amb discapacitat.

Per comprovar la correcció de les tècniques usades s'han utilitzat diversos validadors i dels tres nivells possibles que estableix la WAI (Web Accessibility Initiative) el web www.arxivers.com ha assolit un nivell 2 (AA), tot i que cal recordar que el que és directament aplicable a l'accessibilitat és el nivell 1 (A).

L'Associació d'Arxivers de Catalunya va adquirir el compromís de garantir l'accessibilitat al seu lloc web a tots els ciutadans i ho ha dut a terme.

Recursos informàtics

Nou programari lliure de gestió d'arxius

Jordi Serra Serra

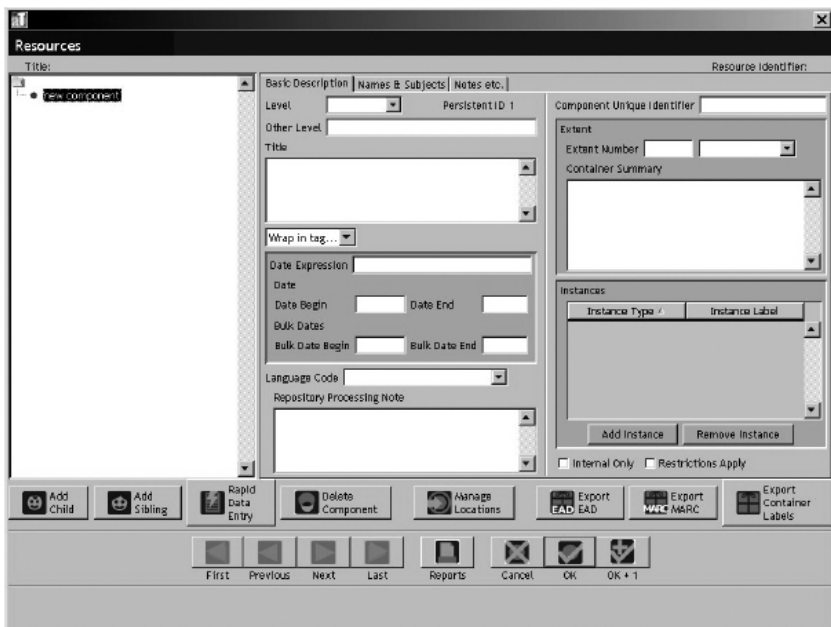
Fa alguns anys el procés tècnic de la descripció arxivística era relativament simple. Els arxivers creaven els instruments de descripció utilitzant eines de processament de textos, i la informació de caire administratiu relacionada amb l'adquisició i l'accés als documents s'enregistrava també pels mateixos mitjans.

Durant els anys noranta la complexitat del procés de descripció arxivística es va incrementar substancialment, especialment des del moment en què els arxivers es van plantejar oferir els instruments de descripció en línia i a través d'Internet. Inicialment s'utilitzaren serveis com Gopher o WAIS, però aviat es va començar a codificar els instruments en HTML. Cap d'aquests sistemes, però, feia fàcil compartir els instruments de descripció entre arxius, ni contribuïa a fomentar la normalització en la descripció arxivística.

La necessitat de compartir i normalitzar va portar al desenvolupament de la norma Encoded Archival Description (EAD), una DTD elaborada inicialment en SGML i posteriorment en XML, que permet representar l'estructura jeràrquica inherent als instruments de descripció arxivística i, el que és més important, compartir descripcions entre arxius, tot fent possible navegar de manera transparent per múltiples instruments de descripció. L'èxit de la norma EAD ha portat a la creació de bases de dades d'instruments de descripció codificats en EAD, la pionera de les quals fou l'Online Archive of California (OAC).

Hi ha dos reptes importants que les experiències amb la norma EAD han posat de relleu. El primer és la dificultat d'integrar l'activitat de descripció amb la posterior codificació d'aquesta descripció, i el cost de mante-

nir-ho com dues activitats separades. La majoria d'arxius que utilitzen EAD elaboren primer l'instrument de descripció, i posteriorment el codifiquen utilitzant sistemes de conversió semiautomàtics o editors XML convencionals. I el segon repte el constitueix el fet que la norma EAD és massa flexible per garantir una integració immediata dels instruments de descripció codificats en EAD. Sense una elevada consistència i norma-

lització dels continguts, es fa molt difícil desenvolupar bases de dades que incorporin múltiples instruments de descripció i ofereixin prestacions altes en la cerca integrada.

Cercant la solució a aquests problemes, arxivistes dels Estats Units han posat en marxa un projecte per al desenvolupament d'un conjunt d'eines informàtiques de programari lliure (Open Source) que puguin ser utilitzades per qualsevol arxiu. El projecte s'anomena The Archivists Workbench, i el coesponsoritza la Digital Library Federation i la California Digital Library. Té com a objectius definir i concretar la necessitat de disposar d'un conjunt d'eines de programari lliure per a la gestió dels fons d'arxius, i planificar el desenvolupament d'un prototipus i donar-hi suport.

Aquest projecte ja ha donat els primers resultats. Tot i que inicialment el focus s'ha posat en la descripció i l'ús d'EAD, s'ha volgut desenvolupar una solució que inclogui també la resta d'operacions arxivístiques (adquisicions, avaluació i tria, gestió de dipòsits). La definició de requeriments d'aquesta solució especifica el següent:

- Ha de facilitar la integració de la descripció arxivística i la codificació en EAD com a part d'un sol procés.
- Ha de donar suport al manteniment dels registres i elements d'informació generats per la gestió dels fons, l'avaluació i tria, i la consulta i el préstec.
- Ha de facilitar la metadescripció dels objectes digitals integrants d'un fons d'arxiu.
- Ha de fer possible la cerca, extracció, visualització i publicació de les dades dels instruments de descripció per a variades finalitats de difusió.
- Ha d'adaptar-se no només a les normes de descripció existents, sinó a les que puguin aparèixer en un futur, mitjançant la disponibilitat d'eines d'exportació i conversió.

En definitiva, se cerca desenvolupar un programari que sigui susceptible d'un ús extens, i que esdevingui d'aquesta manera un estímul per a la integració de serveis i la creació de xarxes d'arxius.

En el marc del projecte The Archivists Workbench, les universitats de Califòrnia, San Diego i Nova York han desenvolupat el primer conjunt integrat d'eines de programari lliure per a la gestió d'arxius. Es tracta d'Archivists' Toolkit Versió 1.0, disponible amb una Educational Community License (ECL).

Archivists' Toolkit és el primer sistema de gestió d'arxius de programari lliure que dóna suport de manera integrada als processos d'adquisició, descripció, gestió d'espais i accés als fons arxivístics. Les principals característiques d'aquest programari són les següents:

- Gestiona la descripció dels documents d'arxiu, incloent documents digitals, i el control d'autoritats per a la descripció normalitzada. La interfície és parametrizable per models de descripció, entrada de dades, consultes i tipus d'usuari.
- Dóna suport a la gestió integrada de fons arxivístics, i proporciona funcions per al control de les adquisicions (transferències i donacions), les consultes i préstecs, i la gestió de la localització i ubicació de la documentació.
- Importa dades en múltiples formats (EAD 2002, MARC XML o text delimitat), i pot exportar els instruments de descripció a EAD 2002, MARC XML, METS, MODS i Dublin Core.
- Pel que fa a la seguretat, permet la gestió d'usuaris i permisos, l'assignació de perfils d'accés als usuaris i el registre d'auditoria dels accessos i modificacions dels instruments de descripció.
- Permet generar informes per a l'explotació de les dades d'ús dels fons de l'arxiu, i mantenir de manera automàtica estadístiques sobre transferències, accessos, etc.
- Es pot instal·lar en local o en xarxa, i permet l'estructuració de les dades en un repositori o en múltiples. Davant la migradesa d'iniciatives de programari lliure en l'àmbit dels arxius, sens dubte caldrà estar ben atents de l'evolució d'aquest interessant projecte.

De l'arxiu a l'arxiver

Apropar la història des dels petits arxius municipals

Jordi Amigó i Barbeta
Arxiu Municipal de Sant Just Desvern

Vaig traspasar el llindar d'usuari del món dels arxius a mitjan 1989 a Sant Just Desvern. L'Arxiu Municipal ocupava un petit espai dotat amb tres microcompactes amb capacitat per a 50 metres lineals i unes prestatgeries metàl·liques obertes situades en un terrabastall on només podies aixecar-te a la meitat dreta, a la resta l'accés als documents s'havia de fer ajupit. No custodiàvem més enllà de 200 metres lineals. La major part de documentació estava dispersa per totes les oficines municipals, algunes havien creat el seu propi dipòsit atesa la manca d'un espai comú.

Aquell 1989 la Regidoria de Cultura havia finalitzat l'adequació d'unes cambres al primer pis del Casal de Cultura de can Ginestar per situar-hi el nou servei d'Arxiu Històric Municipal. La iniciativa va partir, com a tants ajuntaments a la dècada dels vuitanta, de la Regidoria de Cultura, amb l'empenta i l'interès del Centre d'Estudis Santjustencs, que d'ençà de la seva formació arran del Mil·lenari celebrat el 1987 reclamava la creació d'un servei que posés a l'abast dels investigadors la documentació històrica municipal i aquella que els veïns volguessin cedir. L'espai estava dotat d'un

petit dipòsit de compactes amb capacitat per a 120 metres lineals, una sala de consulta amb vuit punts de lectura, un petit despatx i un ordinador personal de 20 megues amb 512 k de memòria RAM. El municipi tenia llavors 12.000 habitants i en aquell moment cap llei obligava –com ara– els ajuntaments d'aquestes dimensions a disposar d'aquest servei; molts optaven per la via de dipositar la seva documentació a l'Arxiu Comarcal, en el nostre cas situat al municipi del costat: Sant Feliu de Llobregat.

Quan ets a la frontera, la defensa del servei es fa dia a dia. El servei als usuaris és en aquests llocs l'única garantia de futur. Aconseguir any rere any un arxiu útil per als veïns i veïnes de la població ha estat una de les maneres d'anar-nos fent un forat en els successius pressupostos municipals. Pensar i actuar perquè l'arxiu estigui al servei de les persones i no les persones al servei de l'arxiu és el full de ruta que nosaltres hem fet servir.

Han passat 16 anys i continuem aquí, hem travessat digitalitzacions, trasllats, obres, exposicions, publicacions, treballs de recerca, tesis, visites comentades d'escolars, objectors de consciència, etc. Hem posat cada quatre anys el comptador a zero i hem explicat als nous responsables polítics què fèiem i també què no fèiem i ens agradaria fer. Però sempre hem optat per parlar de l'ampolla mig plena.

Avui, el 2006, continuem a la frontera, però amb la diferència que la nova Llei d'arxius ens considera ara un servei obligatori. Aquests dies en què l'any toca a la seva fi el vell arxiu històric situat a la primera planta del Casal de Cultura està essent substituït per unes modernes instal·lacions situades a la planta baixa, amb una capacitat que multiplica gairebé per cinc les possibilitats del vell dipòsit. Ens mantenim en el nou projecte de reforma de la Casa de Cultura ara en execució dins i a tocar del mateix edifici que acull la Biblioteca Municipal, la sala d'exposicions, els tallers de plàstica, la seu de diverses entitats, entre elles el Centre d'Estudis. La proximitat de tots aquests serveis ens beneficia i ens situa en un lloc central d'aquest intercanviador de multitud de camins culturals que és sempre un equipament cultural d'aquest tipus.

Durant aquests anys no hem fet altra cosa que apropar la història als ciutadans i donar resposta a la necessitat

i al dret dels ciutadans i ciutadanes d'obtenir informació de l'Administració. Hem rigut complaguts quan els certificats fets a partir dels padrons d'habitants han permès a joves del municipi que avui són ja pares accedir a un pis de protecció pública, hem compartit l'alegria dels tècnics que han localitzat projectes urbanístics i llicències d'obra vitals per arranjar temes d'habitatge, hem pensat que finalment es feia justícia quan documents guardats gairebé per atzar han servit per demostrar la privació de llibertat a persones que havien quedat desposseïdes de tot per una dictadura ferotge, i somriem i ens alegrem quan els joves d'avui s'acosten i travessen aquest "sancta sanctorum" per fer els seus treballs de recerca.

Des d'aquests petits arxius, que som a cavall de la frontera entre l'obligació i la voluntat política, és difícil girar l'esquena als temes que afecten el patrimoni local. Sovint la nostra activitat professional va més enllà del patrimoni documental estricte i abordem temes de patrimoni històric, artístic i arqueològic del municipi i en som un referent. Potser no ho hauríem de fer? Possiblement, però estem disposats a lliurar aquest relleu quan els recursos humans ho permetin.

No hem volgut quedar aïllats del nostre entorn i fa uns deu anys vàrem entrar a formar part del Grup d'Arxius Municipals i Comarcals del Baix Llobregat que, amb la cooperació del Consell Comarcal, funciona com un grup de treball i intercanvi professional que ha anat realitzant diverses col·laboracions que no s'haurien pogut engegar des de la solitud d'un sol arxiu: una guia comarcal, diversos treballs de recerca, una exposició, etc. Els suports externs s'han vist força reforçats en aquests darrers tres anys a partir d'un increment de la dotació pressupostària destinada pel Servei d'Arxius als municipis. Recursos extraordinaris que han permès catalogacions de fons especials i restauracions que duïen massa temps ajornades.

Sant Just Desvern és avui, a principi del 2007, un municipi que s'apropa als 17.000 habitants. Sabem, però, que l'Arxiu Municipal continua a la trinxera i a la frontera, entre la fina línia de la visibilitat i el racó, i des d'aquest petit espai o racó, no cal oblidar que durant deu anys vàrem realitzar setmanalment un programa que duïa per nom "El Racó de l'Arxiu", i continuem lluitant amb ànims renovats per la darrera ampliació per fer arribar l'arxiu a tothom, per fer que aquest servei, sovint poc conegut, ho sigui cada dia una mica més. Ara que amb les obres i els trasllats hem donat servei sense tenir sala de consulta, des de la biblioteca o des del mateix ajuntament, hem pogut comprovar que els arxius, com els rius, no es poden aturar. Les demandes dels nostres veïns i veïnes són una realitat present que no admet cap congelació. És per augmentar aquests serveis que els petits arxius municipals han de continuar creixent en qualitat i reconeixement professional.

L'accés i la privacitat

L'accés a la informació pública: construir un dret inexistent

Xavier Bernadí Gil
Professor de dret
administratiu

"Un govern popular, sense informació popular, o sense els mitjans per adquirir-la, és un pròleg a una farsa o a una tragèdia, o potser a totes dues coses" (Madison). El nostre sistema legal garanteix aquesta informació popular? En altres paraules, tenim garantit el dret d'accedir, de manera tendencialment general i completa, a la informació que es troba en mans dels poders públics? Ras i curt, en l'ordenament jurídic espanyol un dret com aquest no existeix.

La Constitució de 1978 únicament encarrega al legislador de regular "l'accés dels ciutadans als arxius i als

registres administratius, salvant el que afecti la seguretat i la defensa de l'Estat, la indagació dels delictes i la intimitat de les persones" i ho fa en un precepte (l'article 105.b) que no està inclòs al Títol I d'aquesta norma, on es recullen "els drets i deures fonamentals" dels ciutadans, sinó dins del Títol IV, relatiu al Govern i a l'Administració. Els juristes opinen majoritàriament que això no és un obstacle per considerar l'accés als arxius i registres administratius un dret constitucional, però també reconeixen que es tracta d'un simple dret de configuració legal. Aquesta confi-

guració legal està disseminada entre una gran diversitat de règims específics, normalment restrictius. També comptem amb la regulació general continguda a la Llei de procediment administratiu (Llei 30/1992), però aquesta llei, més que desplegar el dret, va practicar-hi múltiples amputacions en preveure tot un seguit d'excepcions, de límits i condicions que el fan massa sovint impracticable.

La feblesa del dret d'accés es posa clarament en relleu quan el contrastem amb el dret a la protecció de dades personals. El tractament que s'ha dispensat a aquest darrer dret també ens mostra el camí que convindria seguir per passar d'un dret d'accés de baixa qualitat democràtica a un dret d'accés propi de les societats més avançades. El dret a la protecció de dades personals fou "descobert" pel Tribunal Constitucional com a dret fonamental (és a dir, com un dels drets que compta amb la màxima protecció jurídica) a partir de les previsions de l'article 18.4 de la Constitució ("la llei limitarà l'ús de la informàtica per tal de garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets"). Compta amb un desplegament legal recollit en una llei orgànica (avui, la Llei orgànica 15/1999) que el concreta en un seguit de drets subjektius específics (dret d'informació, exigència de consentiment, drets d'accés, d'oposició, de rectificació i cancel·lació de dades) i amb la protecció addicional que li dispensa la vigilància exercida per unes agències públiques específiques, dotades d'una autonomia reforçada i de poders d'actuació particularment incisius (l'Agència Espanyola de Protecció de Datos o l'Agència Catalana de Protecció de Dades). Per contra, el dret d'accés als arxius i registres administratius no compta amb una regulació unitària, ni amb un tractament legal generós, ni amb un règim de protecció jurídica reforçada. La seva tutela no s'ha encomanat a ens públics de

caràcter independent, sinó a "simples" òrgans administratius col·legiats de caràcter tècnic, tan meritoris com institucionalment i funcionalment limitats (Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental). La distància entre un i altre dret –la mateixa que continua separant els drets individuals dels de caràcter social– és, avui, del tot evident.

Quin camí convé seguir? Al nostre parer, el repte que convindria afrontar no és tant el de modificar el marc legal vigent, com el de trencar-lo i substituir-lo per un de nou. Aquest nou règim hauria de partir d'un reconeixement constitucional del dret d'accés a la informació pública molt més ampli i contundent que l'actual, a ser possible, com a dret fonamental, opció que es podria completar amb el deure dels poders públics de posar a disposició dels ciutadans la màxima informació possible en suport electrònic (principi d'informació activa). En l'àmbit legislatiu, urgeix substituir la regulació general vigent per un tractament legal més generós, inspirat en els ordenaments pioners en matèria d'accés (Suècia, Estats Units), en els àmbits més ben tractats (accés a la informació ambiental) i en l'actual moviment internacional favorable a l'eixamplament d'aquest dret (ordenament comunitari, països llatinoamericans). Dedicar una llei específica al dret d'accés contribuiria a reforçar aquesta nova orientació. La nova regulació s'hauria de basar en els principis de qualitat, de gratuïtat, de responsabilitat i de pluralisme lingüístic de la informació. En fi, la tutela d'aquest dret s'hauria d'encomanar, a més de fer-ho als tribunals i als *ombudsmen*, a una autoritat independent amb un disseny institucional similar al propi de les agències de protecció de dades. Hi ha dues opcions bàsiques: convertir aquestes darreres agències en organismes que exerceixin les dues funcions (protecció i accés) o crear-ne de noves, específicament dedicades a vetllar pel dret d'accés.

El nou Estatut d'Autonomia de Catalunya disposa que "l'Administració de la Generalitat, d'acord amb el principi de transparència, ha de fer pública la informació necessària perquè els ciutadans en puguin avaluar la gestió" (article 71.4). Només cal afegir-hi que aquest deure també l'han d'assumir la resta d'institucions públiques i que la informació necessà-

ria no és altra que la màxima i la millor informació possible.

A l'hora d'impulsar aquests canvis tinguem sempre present que "la transparència és conatural a la democràcia, com el secret ho és a la tirania" (Saïnz Moreno) i que "la llum solar és el millor dels desinfectants" (Brandeis).

Pautes de conservació / fongs i lepismes

El pergami. Metodologies per a la hidratació

M. Àngels Balliu Badia
Escola Superior de
Conservació-Restauració
de Béns Culturals
de Catalunya

El pergami és una pell prima de diferents animals, com xai, cabra, vedella..., pelada, assecada, rentada, desgreixada i estirada, de superfície llisa, que permet escriure-hi i que pot ser impresa o emprada en enquadernació.

Va ser el suport gràfic i escriptori que va substituir lentament el paper a partir del segle IV, i l'ús del qual va decaure amb la generalització del paper a partir del segle XIV.

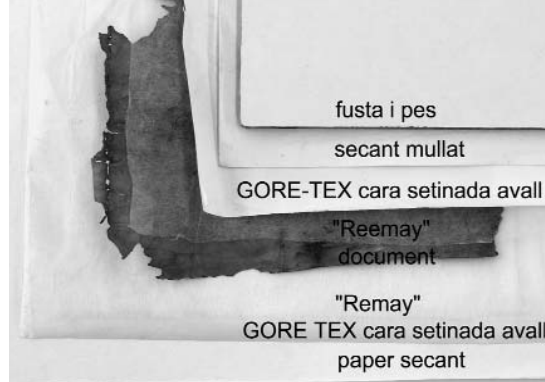
Fisiològicament parlant, el pergami correspon a l'estrat intern de la pell (dermis) i es poden observar clarament les diferents característiques de les dues cares. La capa interna és més carnosa, blanquinosa i porosa, i ha estat la més utilitzada per escriure-hi. La capa externa, també dita flor o capa hialina, és més compacta, fosca i menys porosa, és també apta per escriure-hi i és la que, quan s'usa el pergami per a enquadernació, queda a l'exterior, donada la seva major resistència a la manipulació.

Com a suport orgànic, el pergami és susceptible de patir alteracions molt similars als suports cel·lulòsics, però des del punt de vista físicomecànic, és més resis-

tent a l'envelliment. Tot i així, una de les seves característiques intrínseques és la higroscopicitat, que fa que juntament amb canvis sobtats de les condicions climàtiques (humitat relativa i temperatura) en les quals es troba, sigui molt propens a canvis dimensionals i deformacions per excés o defecte de la humitat relativa ambiental.

Així doncs, en el cas que les alteracions dels documents siguin la brutícia i lleugeres deformacions (ondulacions, plecs, arrugues, enrotllaments...) cal procedir a la realització d'una neteja mecànica i de l'aplanament. Per a l'eliminació de pols, brutícia, excrements d'insectes i altres partícules es poden usar gomes d'esborrar toves, paletines i escalpels, i durant l'aplanament es pot aprofitar per hidratar el pergami. Es poden usar diferents metodologies d'aplicació d'humitat de manera controlada, que dependran sempre de les característiques i necessitats de cada peça. El tractament amb hisops de cotó humits amb aigua i alcohol a diferents proporcions permet, a més a més, poder fer alhora una neteja humida del suport. Cal, però, tenir en compte que no és convenient realitzar

Hidratació i aplanament mitjançant Gore-Tex®

Hidratació amb hisop de cotó impregnat amb aigua i alcohol al 50%

aquest procés per la cara de la carn i que, com amb tot tractament humit, cal prèviament fer l'anàlisi de solubilitat dels elements sustentats en els dissolvents usats. Per tal de relaxar els pergamins d'una manera lenta i homogènia, podem disposar d'una cambra d'humectació, que ens permet controlar la humitat relativa i temperatura de l'interior de l'espai, i permet treballar amb més quantitat de peces alhora. En cas de no disposar d'una cambra d'humectació, podem condicionar un espai el més estanc possible on introduir humitat mitjançant un humidificador per ultrasons, vigilant sempre les possibles condensacions.

Una altra metodologia molt eficaç és la d'aplicar humitat mitjançant el Gore-Tex® o el Sympatex®, membranes produïdes a partir de tefló o polièster respectivament, que segons el seus principis de transpiració fan que la humitat aportada sigui molt lleugera i que es distribueixi d'una manera molt homogènia, cosa que possibilita la humectació de pergamins fins i tot amb alguns elements sustentats solubles a l'aigua.

La pell té, doncs, la propietat natural de ser flexible per la disposició natural de les seves fibres proteiques, però quan l'equilibri higromètric desapareix per pèrdua greu d'humitat, aquestes fibres adopten formes rígides. La dessecació pot provocar la pèrdua de la unió per ponts d'hidrogen dels filaments proteics i reduir, per tant, la flexibilitat, cosa que afavoreix l'esquerda-

ment, exfoliació, i en casos més greus, la desintegració del suport. En el cas contrari, l'excés d'aigua afavoreix la desnaturalització de les fibres.

En aquests casos extrems, i sempre realitzant abans l'anàlisi instrumental necessària per tal de determinar el grau de desnaturalització de les fibres de col·lagen, es pot considerar l'estabilització higroscòpica del pergamin tractant-lo mitjançant un lleuger massatge amb productes lubricants habituals en pells adobades (lanolines i glicerines), o amb polietilenglicol (alcohol polivalent derivat dels glicols). L'aplicació d'aquests materials no ha de ser sistemàtica, ja que s'afegeixen productes aliens al suport, captadors de pols i brutícia i poden produir transparència.

Després de tot tractament humit, cal sotmetre el pergamin a un lleuger aplanament per corregir les deformacions. Cal controlar-la aquesta pressió per tal de no malmetre'n la textura, els elements sustentats o dades codicològiques que pugui tenir.

Un cop estabilitzat el pergamin, si cal, es pot procedir a restaurar-lo amb la consolidació de talls i estrips i la reintegració de les zones perdudes. És important tenir en compte que el sistema de presentació final del pergamin té un paper important en la seva estabilització futura. És interessant que els suports de protecció, sempre de conservació, siguin rígids i tinguin un cert pes per tal d'ajudar a mantenir plans els pergamins.

HORARI D'ATENCIÓ

La Junta informa

Support administratiu:
Eulàlia GARRETA, Maria FUNÉS
de dilluns a dijous de 9 a 14.30 h i
de 15 a 19 h, divendres de 9 a 13 h

President:
Joan Antoni JIMÉNEZ,
jjimenez@catsalut.net
Vicepresidenta:
Patricia LLOVERAS,
patricia.lloveras@gencat.net
Vocal de Secretaria:
Josep M. MASACHS,
ahcvilafranca@impacte.com
Vocal de Tresoreria:
Marta ALBÀ,
arxiu@llagostera.org
Vocal de Relacions Internacionals:
Joan BOADAS,
jboadas@ajgirona.org
Vocal de Formació:
Miquel SERRA,
miquel.serra@pas.udg.es
Vocal de Treball, Estatut Professional:
Josep CONEJO,
jcmuncada@gmail.com
Vocal d'Activitats i Difusió:
Carme GARCIA,
carme.garcia@lycos.es
Vocal de Relacions Institucionals:
Marc TAXONERA,
biblioteca@abmontserrat.es
Vocal de Projecte Professional:
Emília CAPELL,
ecapell@bcn.cat
Vocal de Publicacions:
Albert CURTO,
acurto@baixebre.cat

Sessió 9/2006, de 16 d'octubre

En aquesta reunió es prengueren els acords següents:

- Aprovar les minuts que es pagaran als redactors de les ponències de les Jornades d'Arxivística: 500 € les ponències i 350 € les experiències.
- Aprovar el pressupost de TRES per fer les traduccions per a la revista *Lligall* a l'anglès per un import de 7000 € + IVA.
- Autoritzar el president a signar el conveni que regula la cooperació en matèria d'arxius entre la Diputació de Barcelona i l'Associació d'Arxivers de Catalunya.

Sessió 10/2006, de 27 de novembre

En aquesta reunió es prengueren els acords següents:

- Aprovar la renovació del contracte per deu mesos més a la senyora Maria Funés per desenvolupar les tasques de suport administratiu de l'Associació.
- Aprovar la tramesa de la col·lecció "Textos" i un exemplar dels *Lligalls* corresponents als 5, 10 i 20 anys de l'Associació d'Arxivers de Catalunya a l'Arxiu General de Costa Rica, i als casals catalans de l'Uruguai i l'Argentina que ho han demanat.

Moviments de socis

Altes

Socis numeraris: Xavier CALDERÉ BEL, Sílvia MAS FONT, Martí Blesa MILLAN

Socis adherits: Sílvia PADROS COSTA, Montse ANGLÉS SORIA

Estudiants: Pedro Alberto CARREGIE GILABERT, M. Lourdes BREU LOPEZ, Marc AULADELL AGULLO, Núria BELLER CABELLO, Alberto BIAGE GARCÉS, Gemma ESCRIBÀ BONASTRE, Natàlia FERNANDEZ GARCIA, Mercè AIMERICH BALTÀ, Frederic LAMAÑA RUPPMANN.

Canvis de condició

D'adherits a numeraris: Joan Francesc PI APARICI, Purificación RAMOS MARTIN, Maria Lidón PARIS FOLCH, Lúcia GARCIA PLASENCIA, Anna Maria PAZOS FERNANDEZ, Maria GLORIA BOFILL.

D'estudiants a adherits: Mercedes LOPEZ GOMEZ, Pilar CUERVA CASTILLO, Empar PRESENCIA HILL, Jaume RIBERA RIERA, Gemma SUBIRÀ PIFARRÉ, Maria del Mar FERRER BRAUDOLIU, Erola SIMON LLEIXÀ, Macarena OROVIO DE ELIZAGA, Josep Albert JORDANA SAURET